

Referat fra møte i arbeidsgruppe for Kostra-VAR 28. april 00

Til stede:

Kari Johansen, Fredrikstad kommune (Selvkostgruppa)
Stein Kittelsen, Bjerkreim kommune (Selvkostgruppa)
Dagfinn Eek, Drammen kommune
Øyvind Falch Hansen, Kristiansand kommune, ASSS-prosjektet
Carl Fredrik Nordheim, Folkehelsa
Liliane Myrstad, Folkehelsa
Jack Grimsrud, Norsas
Ole Lien, KS-representant, Norvar
Harald Gaarde, SFT (til stede under pkt 1-3)
Svein Homstvedt, SSB, seksjon 220
Julie Hass, SSB, seksjon 220
Kjetil Mork, SSB, seksjon 220
Kristin Aasestad, SSB, seksjon 220
Irene Arnesen, SSB, seksjon 250
Olav Skogesal, SSB, seksjon 220

Forfall:

Bente Gansum, SFT

Kopi til:

Liv Eva de Micco, NKF
Tone Smith, SSB, seksjon 220
Anne Britt Svinnsset, SSB, seksjon 250

Referent:

Olav Skogesal

1. Velkommen og presentasjon

2. Mål for gruppas arbeid år 2000

Dette punktet ble ikke diskutert særskilt, men inngår i det som ble behandlet senere på møtet.

3. Oppdatering av prosessen

- Julie Hass orienterte om timeplanen for arbeidet
- Julie Hass presenterte av faktaarkene. Mange data mangler på faktaarkene per 15. mars. Dette skyldes at data vil komme inn fra andre kilder i løpet av våren (15. mai og 15. juni) (Vannverksregisteret, Sesam og Kommunalt avfall). For vann og avløp står disse dataene tomme i faktaarkene. For avfall er det ikke avsatt plass for disse dataene.
- Kjetil Mork spurte etter behovet for tidsserier. Vi konkluderte med at dette også må sees i sammenheng med faktaarkene. Foreløpig finnes ikke tidsserier, men det vil være ønskelig å presentere dette når de finnes.
- Diskusjon omkring nivåene på faktaarkene. VAR-gruppas forslag i evalueringsrapporten fra 99 ble ikke tatt til følge. Dette skyldes delvis tekniske vanskeligheter. Resultatet er at VAR og NNM er sammenslått.
- Vi hadde en diskusjon omkring A-delen på faktaark nivå 1. Sammenblandingen av VAR og NNM ble meningsløs. Kari Johannesen foreslo at disse to fortsatt kan være samlet på et faktaark, men med adskilte nøkkeltall.
- Diskusjon om skillet mellom produksjon og distribusjon på VAR områdene. Harald Gaarde opplyste at den nye forskriften for vann- og avløpsgebyrer ikke pålegger kommunene å splitte gebyret i produksjon og distribusjon. Dette vil derved innvirke på hvilke inntektsdata som kan komme inn.
- Svein Homstvedt stilte spørsmål om hvorvidt detaljeringen på nivå 1 faktaarkene er for høy. Dagfinn Eek svarte at han ønsker seg mindre detaljering på nivå 1. Det samme sa Stein Kittelsen.

Han la til at det samtidig er viktig at nøkkeltallene er meningsfulle. Samtidig la han til at kommunene har behov for ulike tall til ulik tid. Disse mer detaljerte tallene bør imidlertid ligge på lavere nivåer. Vi må også innse at mange av kommunenes spesielle behov ikke kan dekkes gjennom Kostra

Konklusjon:

Gruppen ønsker relativt få tall på nivå 1. Gruppen ønsker heller ingen sammenslåing av VAR og NNM på nivå 1. Gruppen ønsker dessuten tidsserier når dette blir mulig. For noen av parameterne finnes det dessuten tidsserier allerede som bør framstilles i faktaarkene.

4. Økonomisk rapportering

Rapporterte data:

Skjema om kostnadsdekning ble utviklet høsten 1999, altså etter at VAR-gruppen hadde avgitt sin rapport i juni. Av de 108 Kostra-kommunene manglet rapportering fra henholdsvis 10, 13 og 19 kommuner på avløp, vann og avfall den 15. mars 00. I tillegg er det forholdsvis mange kommuner som må kontrolleres bedre. Videre ble noen av de foreløpige tallene gjennomgått.

Skjema for gebyrsatser er utfyllt av nesten alle kommuner (106).

Vi hadde en diskusjon om fristilling og privatiserte tjenester. Vi var enig om at Kostra vanskelig kan tenkes å innhente data fra alle fristilte bedrifter og kontraktører men dette skaper vanskeligheter med å skaffe sammenlignbare data. Henvendelse om dette bør sendes til KRD med oppfordring om å komme med avklaring her.

Selvkost:

Selvkostgruppen har bestått av folk fra regnskapsgruppen og VAR-gruppen i Kostra (sluttrapporten var vedlagt møtepapirene). Skjema 23 inneholder kostnader som ikke ligger i kommuneregnskapene, og det er derfor det er behov for dette skjemaet. Teknisk beskrivelse av hvordan dette skal gjøres finnes i sluttrapporten.

Selvkostberegningene i kommunene har vært gjenstand for mye kritikk både politisk i kommunene og bl.a. i media. Det er derfor behov for å finne fram til enklere beregningsmåte. Gruppen har hatt som utgangspunkt at flest mulig data skal hentes fra kommuneregnskapet. Dette vil forenkle og kvalitetssikre beregningene.

Det vil være behov for å splitte art 650 mellom inntekter fra kommunale årsgebyrer og andre inntekter som i dag ligger under 650. Trenger også en funksjon for septiktømming.

Øyvind Falch Hansen og Stein Kittelsen var enige om nødvendigheten av å etablere en felles pålagt måte å beregne selvkost (og derved gebyrene). Forslaget fra Selvkostgruppen er et godt grunnlag, men denne må i tilfelle etableres som en pålagt beregningsmåte. Det kom til diskusjon omkring dette. Stein Kristiansen sa at det er vanskelig å få til en juridisk tvang for beregningsmåte. Pr. i dag er det

"Veiledende

retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester" fra KRD des. 1996 som blir benyttet.

Det kom også diskusjon omkring skillet mellom lovpålagt og konkurranseutsatt virksomhet for renovasjon. Problemet gjelder et begrenset antall kommuner (som ikke har skilt ut konkurranseutsatt virksomhet [selv eller av interkommunalt selskap]). En mulig måte å løse dette på kan være å føre konkurranseutsatt virksomhet på andre funksjoner (forslag fra Kari Johannessen).

Øyvind Falch Hansen foreslo å beregne selvkost uten fond. Dette blir brukt i ASSS, og gir et riktigere bilde av dekningsgrad for det aktuelle året. Når det gjelder framdrift i arbeidet mente han at regnskapsgruppen tar ansvar for å kjøre saken. Det er dessuten viktig å få med SFT i denne prosessen.

Konklusjon:

- Ny funksjon - septik
- Splitte art 650 - gebyrinntekter og andre
- Skille konkurranseutsatt virksomhet fra funksjon 355 og 357
- Anbefale selvkostberegningene som retningsgivende for alle kommuner. Dessuten bør det arbeides for at all økonomirapportering skal gå gjennom Kostra.
- Nøkkeltallet for selvkost skal ikke inkludere fondsavsetninger.

Øremerkede tilskudd

Diskusjonen avslørte at kunnskapsnivået om dette er mangelfullt i gruppa. Vi mente å vite at det er noe tilskudd til vann, men ikke lenger noe til avløp og avfall.

Konklusjon:

Liliane Myrstad og Julie Hass skriver et lite notat om dette til bruk i sluttrapporten.

Kommuneregnskap

Julie Hass hevdet at disse dataene vil bli revidert i år. Irene Arnesen sa at dette ikke egentlig var riktig siden seksjon 250 vil gjøre en viss revisjon men at offentliggjøringen gjennom Kostra vil føre til at kommunene melder inn korrigerte tall.

5. Tjenesteproduksjonsrapportering

Svein Homstvedt innledet med å orientere kort om de ulike nøkkeltallsarbeidene i Kostra, Norvar og Rikets Miljøtilstand (Stortingsmelding 8). Ideelt bør disse nøkkeltallene matche.

Vann og avløp:

SSB og Folkehelsa har diskutert om årets eller fjorårets data skal brukes i Kostra. Dette har sammenheng med sene frister og innlevering av data fra vannverk og fylker. Per dd. har ca 60 prosent av vannverkene har rapportert data fra 1999 til Vannverksregisteret. Avløpsdataene er enda mer forsinket. Dette kan løses ved å ha tomme felter ved de første Kostra publiseringen. Alternativt kan man publisere med fjorårets data. Samtidig var det flere i gruppa som hevdet at fristene kan fremskyndes enda mer.

Avfall:

Olav Skogesal orienterte om at avfallsstatistikken i Norge er for tida gjenstand for en grundig gjennomgang. Et plan og strategidokument skal legges fram i løpet av sommeren. I denne sammenheng blir også Kostra vurdert, og det vil bli viktig å vurdere hvordan avfallsmengder og tjenestetilbud skal inn i Kostra. I alle tilfeller er det tre elementer som må på plass for Kostra-avfall: fristilte aktiviteter, selvkost og nøkkeltall. Nøkkeltallene bør dekke følgende problemområder: selvkost, tjenestetilbud og miljøeffekter.

Når det gjelder rapporterte data til Kostra er det bare tre parametre som angår avfall. De fleste kommuner har rapporter. Data vil bli revidert etter 15. mai.

6. Videre arbeid

De neste møtene ble bestemt til:

30. mai

22. juni

Dokument med forslag til disposisjon for sluttrapport ble utlevert. Gruppas medlemmer ble bedt om å komme med tilbakemeldinger innen fredag 5. mai.

7. Eventuelt

Carl Fredrik Nordheim foreslo at gruppa skal dele seg opp på de tre områdene når nøkkeltall skal diskuteres i det videre arbeidet. Videre minnet han om viktigheten av at det er konsensus om de forslagene som vedtas i gruppa. Begge disse forslagene ble støttet av de andre i gruppa.